

2) саморегуляція поведінки майбутніх учителів ґрунтується на їхньому духовному зростанні як повноцінної, естетично, інтелектуально і морально орієнтованої особистості;

3) моральну саморегуляцію поведінки майбутніх учителів необхідно розглядати не лише на соціально-педагогічному, а й на індивідуально-психологічному рівнях: як важливих, провідних елементах формування моральної культури;

4) важливою педагогічною умовою, що активно впливає на формування морально-регулятивної сфери майбутніх учителів є різnobічні духовні потреби, які характеризують їхнє прагнення до повноцінної духовної життєдіяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Григорян Б.Т. Человек. Его положение и призвание в современном мире: (Монография). – М.: Мысль, 1986. – 224 с.
2. Колісник О. Духовність як джерело символів людського буття і як виток саморозвитку людини // Наук. вісник Волинського державного університету. Серія: Філософські науки, № 10, 1998. – С. 16-22.
3. Победа М.А. Духовные потребности и реальное поведение: (Монография). – Кишинев: «Штиница», 1990. – 114 с.
4. Тюріна Т.Г. Педагогіка духовності: синергетичний підхід // Духовність особистості: методологія, теорія і практика: Зб. наук. праць / Гол. ред.: Г.П. Шевченко – Вип. 1 (30). – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2009. – С. 144-161.
5. Пролеев С.А. Духовность и поведение человека: (Монография). – Киев: Наукова думка, 1991. – 112 с.

УДК 378.192.36.032.26

ЗДІЙСНЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ТАЛАНОВИТОЮ МОЛОДДЮ

Єфремов С.В.

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені П. Василенка

Стаття присвячена здійсненню науково-дослідної роботи талановитою молоддю. Встановлено, що науково-дослідна робота здійснюється завдяки організаційним заходам які існують у учебному процесі. Талановита молодь здійснює науково-дослідну роботу завдяки моральним стимулам.

Ключові слова: вплив, талановита, процес, молодь, існують.

ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ РАБОТЫ ОДАРЕННОЙ МОЛОДЕЖЬЮ

Єфремов С.В.

Статья посвящена осуществлению научно-исследовательской работы одаренной молодежью. Установлено, что научно-исследовательская работа осуществляется благодаря организационным мероприятиям которые существуют в учебном процессе. Одаренная молодежь осуществляет научно-исследовательскую работу благодаря моральным стимулам.

Ключевые слова: влияние, одаренная, процесс, молодежь, существовать.

FULFILLMENT OF SCIENTIFIC-RESEARCH WORK BY GIFTED YOUTH

Efremov S. V.

Article devotes to fulfillment of the scientific-research work by gifted youth. The scientific-research work is determined to be carried out thank to actions of organization which exist in educative process. Gifted youth carry out work by means of moral incentives.

Keywords: influence, gifted, process, youth, to exist.

Постановка проблеми. Для цілеспрямованого й оптимального управління процесуальною стороною пізнавальної діяльності студентів під час самостійної роботи, студенти роблять перші кроки у науковій творчості. Різновиди самостійної роботи студентів різноманітні: це може бути складання тез, бібліографічних карток, робота з книгою, читання наукової літератури, конспектування першоджерел та реферування. Однією з оптимальних форм самостійної роботи є виконання індивідуального завдання. Індивідуальне завдання розробляється з таким розрахунком, щоб навчаючий бачив важливість по предмету вивчення.

Аналіз дослідження і публікації. Аналіз історико-педагогічної літератури переконливо доводить, що на початку 50-х років ХХ століття почали з'являтися узагальнюючі публікації, що певним чином розкривали аспекти проблеми науково-дослідної роботи студентів, а саме були зосереджені навколо питань: ролі методичного забезпечення в організації самостійної роботи студентів (Палеева К.М.); особливості формування навиків самостійної роботи при написанні курсових (Прошкина Л.І.); реферативної системи як чинника підвищення ефективності самостійної роботи студентів (Філонич В.С.); організації самостійної роботи студентів при вивчені іноземних мов (Морозова В.М.); проблеми організації самостійної роботи студентів у ВНЗ (Красікова Т.І.); управління студентської наукової роботи (Іванюк Г.Н.). *Мета статті* – здійснення науково-дослідної роботи талановитою молоддю.

Виклад основного матеріалу.

Мета усієї системи вищої освіти складається з підготовки фахівців, яким надається можливість працювати в певних галузях господарства країни та регіону. Але майбутні студенти, приходячи в ВНЗ, переслідують й свої особистості цілі, з яких серйозно можливо розглядати лише дві : задоволінні потреби в отриманні освіти певного профілю та підвищуючи свої здатності на ринці труда. Для реалізації першої цілі ВНЗ повинен надати студентам можливість одержати глибокі знання по фундаментальним и спеціальним дисциплінам. Для реалізації другої мети ВНЗ повинен забезпечити виховання у своїх студентів таких якостей, які б підвишили цінність майбутнього фахівця на ринці труда як спеціаліста. Аналіз в цій галузі показує, що найбільш оцінюється – здатність приймати рішення в нестандартних ситуаціях. А саме, генерування нових ідей (які не вживаються в літературі) та спроможність до вирішення нестандартних завдань повинно бути відмінною рисою спеціаліста з вищою освітою. А це означає, що у процесі навчання в ВНЗ студенти повинні не тільки засвоїти необхідний обсяг інформації з галузі фундаментальних та спеціальних дисциплін, але й навчитися мислити творчо. Значення науково-дослідної роботи студентів у спільній структурі їх підготовки займає важливе місце за декількома причинам. НДРС дозволяє студентам отримати додаткову інформацію та знання у галузі новітніх напрямів фундаментальних та прикладних досліджень, озброює різноманітними методами дослідження, дозволяє системно, глибоко й різnobічно осмислити сучасні соціально-економічні явища та процеси, навчає публічно презентувати результати наукових досліджень на конференціях и семінарах. Крім того, не слід забувати, що залучення студентів до науково-дослідної роботи має важливе виховне значення. Для системного рішення проблем організації НДРС потрібно виокремити три основних виду науково-дослідної діяльності, що реалізує різноманітні завдання, форми та методи її організації.

По-перше, що науково-дослідна робота, яку впроваджують у учебний процес, основним завданням якої є активізація процесу навчання по принципу – чим більш ступень, тим більш самостійної

роботи. Зміст даного виду наукової роботи – вивчення літератури, підготовка рефератів, доповідей, курсових робіт та проектів.

По-друге, це наукові дослідження, які доповнюють учебний процес. Тут основним завданням є вихід за рамки програми навчання, індивідуалізація процесу навчання, створення умов для забезпечення безперервності навчання у магістратурі або аспірантурі. Зміст наукової роботи на цьому етапі – олімпіади, конкурси, наукові конференції, семінари.

По-третє, це наукові дослідження, паралельні учебному процесу. Основне завдання – наукова професіоналізація студентів під керівництвом висококваліфікованих викладачів та наукових співробітників, тобто спеціалізація, підготовка до конкретної галузі наукової діяльності, вибір наукового керівництва. Зміст роботи на цьому етапі – участь у планових наукових дослідженнях, які виконуються по держбюджетному та господарському домовленостям, грантам. [1, с. 67].

Таким чином, розвиток НДРС дає важливі науково-практичні результати та є в цій час пріоритетним напрямком розвитку учебного процесу та науки.

Важливу роль у роботі з науково-обдарованою студентською молоддю відіграє, на наш погляд, система заохочень. Кращі студенти повинні мати постійну і відчутну мотивацію щодо відмінного навчання, творчих наукових пошуків, досягнення високих пізнавальних результатів, які виходять за межі середнього студентського стандарту. Вважаємо, що існуючий так званий спектр матеріальних і моральних заохочень студентів потрібно суттєво розширити.

Серед організаційних заходів цілком слід передбачити:

- а) рейтингову оцінку загального рівня студентів (кращі студенти курсу, факультету, конкурс на кращу студентську групу);
- б) затвердження індивідуальних планів для студентів, що успішно займаються науковою роботою;
- с) введення в навчальні плани спеціального дня наукової роботи за індивідуальним планом;
- д) надання рекомендацій стосовно користування бібліотеками м. Києва з оплатою проїзду і добових тощо.

Незважаючи на прагматизм сучасної студентської молоді, вважаємо, що в силі залишаються такі моральні стимули, як:

- подяки ректора університету, декана факультету, завідувачів кафедр, особисті урочисті зустрічі з ними кращих студентів;
- публікація наукової статті за результатами дослідження у збірнику студентських наукових праць;
- рекомендація стосовно впровадження результатів дослідження у практику педагогічної діяльності (з урахуванням запитів загальноосвітніх закладів, відділів освіти);
- участь у Всеукраїнських, Міжнародних конкурсах, конференціях тощо.

Система науково-дослідної роботи як складової професійної підготовки повинна бути спрямована на формування особистості фахівця, який використовує набуті у вищій школі уміння, а саме:

- а) проектувальні (уміння планувати будь-який вид роботи);
- б) адаптаційні (уміння застосувати даний план у конкретних навчальних умовах); в) організаційні;
- г) мотиваційні;
- д) комунікативні;
- е) пізнавальні.

В університеті слід попрацювати і над реалізацією такого напрямку проекту як Концепції наукової, науково-технічної та інноваційної політики в системі вищої освіти України, як включення керівництва студентською науковою роботою (а це також і методичне забезпечення гуртків, проблемних груп, олімпіадних та конкурсних завдань, робота з студентами за індивідуальним планом тощо) у навчальне навантаження наукових і науково-педагогічних працівників. Практика підтверджує: лише спільними зусиллями, скоординованими діями можна забезпечити безперервність ланцюжка: здібний студент – активний студент – дослідник – обдарований магістрант – талановитий аспірант – видатний науковець. [2, с. 34].

Слід зазначити, що залучення талановитої молоді до науково-дослідної роботи вимагає деякі чинники, а саме:

- посилення напряму діяльності студентського самоврядування на використання спрямованої, духовно-розвинутої та фізично-здорової осо-

бистості студента, на формування культурних цінностей, духовних потреб, корпоративних правил поведінки;

- створення умов для творчої самореалізації особистості, для проведення дозвілля студентів у позаучбовий час;

- розвиток системи стимулювання, соціальної підтримки талановитої студентської молоді: розробка Положення про іменних стипендіях Вченої Ради університету для аспірантів, уточнення Положення стосовно диплома з відміністю, Присвоєння звання «Студент-дослідник»;

- активізування роботи служби по організації регулярних соціологічних досліджень по наступним розділам: соціальна захищеність обдарованих студентів, їх ціннісні установки и орієнтації, професіонального самовизначення обдарованих студентів, їх політична та інформаційна культура, дозвілля, відношення до молодіжним проблемам, які дозволяють вивчати соціокультурні установки и ціннісні орієнтації молоді, її соціальне самопочуття, відношення до економічних та політичних реформ, дослідження характеру взаємовідношения кураторів и студентів університету;

- використання постійної уваги розробці електронних інтегрованих курсів, проводити експертизу результатів експериментів, впровадження інновацій;

- розробляти систему мір по посиленню взаємодії Координаційних рад, Науково-методичних рад та Учбово-методичних об'єднань з Головними радами Міносвіти України;

- ініціювання подальшого обміркування проблем формування особистісто-професійних якостей та компетенції випускників вузів на всеукраїнських нарадах, наукових конференціях, «круглих столах»;

- щорічно проводити університетський конкурс на кращий проект організації роботи з обдарованою молоддю на факультетах, кафедрах;

- розроблювання програмного модуля «Рейтинг студентів» в АІС «Університет», який містить банк даних по студентам, включаючи їх досягнення у різноманітних видах діяльності; [3, с. 50].

- формування колективу студентів-науковців, організованого у формі студентського наукового товариства, здатного розв'язувати окремі

завдання науково-практичного характеру, проводити колективну творчу роботу;

- співпраця та розвиток діяльності студентських науково-дослідних груп кафедр та Студентського наукового товариства ДДФА;

- активне залучення студентської молоді до здійснення наукових досліджень індивідуального та колективного характеру;

- організація роботи та сприяння участі талановитої студентської молоді у конференціях, олімпіадах, круглих столах та інших наукових заходах різного рівня;

- вивчення, узагальнення та впровадження крашого вітчизняного та зарубіжного досвіду організації студентської науково-дослідної роботи.

Залучення талановитої молоді у науково-дослідну роботу повинні досягатися завдяки:

- створенню районного банку даних про обдаровану молодь;

- сприяння розвитку матеріальної бази навчальних закладів з поглибленим і профільним вивченням окремих предметів;

- випробування і запровадження сучасних методик виявлення, навчання та виховання обдарованої молоді, надання їй соціально-педагогічної підтримки;

- забезпечення ефективної діяльності загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів з метою створення умов для розвитку особистості та вироблення самобутніх професійних якостей;

- проведення підготовки (перепідготовки) і підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, які працюють з обдарованою молоддю;

- активне залучення обдарованої учнівської молоді до участі у шкільних, районних, обласних і Всеукраїнських олімпіадах, конкурсах, турнірах, фестивалях, до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності в гуртках, відділеннях і філіях Малої академії наук тощо;

- популяризація здобутків обдарованої молоді, крашого педагогічного досвіду роботи з нею;

- консолідація дій відділів райдержадміністрації: освіти, у справах сім'ї, молоді та спорту, культури і туризму в питаннях роботи з об-

дарованою молоддю, у визначенні альтернативних шляхів ефективної реалізації творчих здібностей обдарованої молоді;

- забезпечення стимулювання педагогів у запровадженні сучасних методик виявлення, навчання та виховання обдарованої молоді, розробці психолого-педагогічного супроводу;

- проведення районних заходів щодо відзначення і вшанування учнів-переможців районного, обласного, заключного етапів Всеукраїнських олімпіад з базових дисциплін, учнів – переможців конкурсу – захисту науково-дослідницьких робіт МАН України, вчителів, працівників установ освіти. [4, с. 27].

Виконання цих заходів дасть змогу:

- сприяти зусиллям відділів райдержадміністрації, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в роботі з обдарованою молоддю;

- консолідувати зусилля місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, навчальних закладів, установ та організацій у роботі з обдарованою молоддю;

- втілити дієвий механізм стимулювання обдарованої молоді, педагогічних працівників, які проводять роботу з нею.

Висновки

Таким чином, науково-дослідна робота студентів відіграє важливу роль у забезпеченні уміннями та навиками наукової діяльності студентів – майбутніх фахівців. Залучення обдарованої та талановитої молоді сприятиме виконанню плану науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі України, де ця молодь є гарантам успіху у виконанні планів роботи ВНЗ.

Подальші дослідження передбачається провести в напрямку вивчення шляхів впровадження методики роботи з обдарованою молоддю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень студентів: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2003 р. – 235 с.
2. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. – К.: Центр навч. літ-ри, 2003 р. – 167 с.

Зозуля К.В.

3. Шейко В.М. Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково - дослідницької діяльності: Підручник. – 3-те вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2003 р. – 246 с.
4. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. – К.: Слово, 2003 р. – 189 с.

УДК [793.3:373.31] “18”

НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ТАНЦЮ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТОЛІТТЯ

Зозуля К.В.

Харківський національний педагогічний університету
імені Г.С. Сковороди, кафедра теорії і методики
професійної освіти

У статті на основі історико-педагогічної, мистецтвознавчої літератури розглянуто систему навчання і виховання Російської імперії у першій половині XIX століття. Показано місце навчання танцю в навчальних планах навчальних закладів першої половини XIX століття. У статті також показано як у досліджуваний період в Російській імперії відбувалися значні зміни в галузі освіти, зроблено перелік настановчих документів, які склали нормативну базу системи освіти до якої увійшли: парафіяльні та повітові училища, гімназії та університети. У роботі схарактеризований зміст та навчальні програми навчально-виховної роботи навчальних закладів освіти у першій половині XIX століття на території Російської імперії. Дано коротка характеристика усім танцям, що виконувалися на балах на початку XIX століття.

Ключові слова: навчання танцю, навчальні заклади, навчальні плани.